

Snusdebatt

Debattens vågor om snuset går höga i såväl tidningar som i etermedier. I blickpunkten är Patrik Strömer, generalsekreterare för Svenska snustillverkarföreningen.

Den 1 november deltog Bo Hellgren, idealist och eldsjäl i VISIR, i radioprogrammet Ring P 1 som ger svenska folket en möjlighet att diskutera gemensamma angelägenheter. Med anledning av en debattartikel i Metro den 25 oktober 2017 ("Lev du ditt liv så lever jag mitt – med min snusdosa") ville han varna landets alla föräldrar för att deras barn ska börja snusa. Han menade att artikeln är ett exempel på indirekt marknadsföring utifrån rent kommersiella intressen där Svenska snustillverkarföreningen ytterst vill värva nya kunder och att detta i praktiken innebär att barn och ungdom luras in i ett snus- och nikotinberoende.

Patrik Strömer, författare till debattartikeln, ringde upp programmet och sa att hans artikel handlade om politisk ideologi och rätten att göra fria val. Han tyckte att kritiken mot snus är småaktig och syftar till att inskränka människors liv. Att snusandet är ett sätt för vuxna att njuta av nikotin utan att utsättas för rökningens alla farliga ämnen. Han ville informera medborgarna om att hälsoriskerna med snus är små och att ingen människa dör till följd av snusande.

Hur är det med sanningshalten i dessa påståenden? Det finns alarmerande forskningsrapporter om att snus ökar risken för missbildningar hos foster och fosterdöd, att snus ökar risken för dödlighet i hjärtinfarkt och stroke, två av våra vanligaste vällevnadssjukdomar, samt att snus även ökar risken för dödlighet i prostatacancer, vår vanligaste cancersjukdom.

Vilken fri vilja har omogna och minderåriga ungdomar som prövar snus och börjar snusa? Ska inte unga människor få göra egna kloka val av sina levnadsvanor, val som inte är påverkade av tobaksreklamens budskap eller snusprodukters innehåll som exempelvis tillsatser av olika godissmaker? Det är lite av en paradox att det nikotinberoende som Patrik Strömer så starkt vurmar för innebär förlorad kontroll och tvångsbeteende.

I Sverige är det tillåtet att snusa och under året kommer cirka 250 miljoner snusdosor att säljas i handeln. Men precis som för många andra produkter behövs reglering och kontroll av snus. Skadeverkningar som snusare drabbas av efter decenniers brukande är tungt vägande folkhälsoskäl. FN har på sin agenda att dödlighet i vällevnadssjukdomar globalt ska minska med en tredjedel till 2030. Vilket ansvar tar Patrik Strömer med sin snusdosa?

Till sist vill vi lyfta fram ett intressant fynd i flera snusstudier, nämligen, att skadeeffekter bara ses hos aktiva snusare men inte hos ex-snusare. Budskapet till snusare är därför enkelt: Sluta snusa så blir ni av med en helt onödig hälsorisk.

Grattis på 25-årsdagen!

Riksförbundet VISIR framför härmed sina hjärtligaste gratulationer till 25-årsjubilerande Yrkesföreningar mot Tobak.

Yrkesföreningar mot Tobak utgörs av fem yrkesföreningar mot tobak bildade av läkare, sjuksköterskor, tandvård, psykologer respektive lärare.

Föreningarna representerar yrkesgrupper som i sin vardag kommer i kontakt med tobaksfrågan. Att fråga patienter om rök- och tobaksvanor är numera rutin i sjukvård och tandvård.

Yrkesföreningarna mot tobak arbetar framförallt med förebyggande åtgärder det vill säga att förhindra att tobaksrelaterade hälsoproblem uppstår.

Det har hänt mycket under de senaste 25 åren, inte minst har andelen dagligrökare mer än halverats för att nu ligga på knappt 10 %. Denna positiva utveckling kan framförallt tillskrivas tobakslagen som - efter ett starkt opinionstryck från allmänhet och experter - infördes 1993 med regler om rökfria miljöer, varningstexter och reklamrestriktioner. Tobakslagen skärptes 1994 med förbud mot tobaksreklam i dagspress, 1997 med förbud mot att sälja tobak till personer under 18 år och 2005 med rökförbud på serveringar. Att Sverige idag har så många ex-rökare beror även på breda informationsinsatser och vetenskapligt utformad tobaksavvänjning.

Informationsarbete och rådgivning inom mödravården har bidragit till att rökning bland gravida har minskat kraftigt, från över 30 % i början på 80-talet till dagens nivå på 5 %. Många kvinnor är säkert väldigt motiverade att sluta röka under graviditeten och som icke-rökande mödrar lär de sina barn att inte röka.

Yrkesföreningarna mot tobak satsar tillsammans med andra ideella organisationer, kommuner, landsting och myndigheter för att uppnå folkhälsomålet färre än 5 % vuxna dagligrökare år 2025 ("Rökfritt Sverige 2025"). Bland annat kommer tuffare lagar krävas. Nya hot finns på himlen i form av tillsatta smaker i framförallt de nya e-cigaretterna men också i snus. Och precis som tidigare utgör tobaksindustrin en envis motståndare.

Läs mer:

<http://tobaccoorhealthsweden.org/las-om-ymts-25-ariga-historia/>

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2017/11/10/vad-har-vi-lart-oss-under-25-ars-kamp-mot-rokning/>

<http://www.lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2017/11/25-arig-kamp-mot-tobak-tar-ny-fart/>

Bli gratis ungdomsmedlem i VISIR!

Om du är under 27 år och vill stödja kampen mot tobak och tobaksrelaterade produkter fyll i formuläret på vår hemsida.

Riksförbundet VISIR – VI Som Inte Röker, Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm
Telefon: 08-591 282 11, E-post: visir@telia.com, Hemsida: www.visominteroker.se